

Cavit BİNBAŞIOĞLU

Ankara, Gazi Eğitim Enstitüsü
Meslek Dersleri Öğretmeni

GELİŞİM PSİKOLOJİSİ

ÜÇÜNCÜ BASKI

Önsöz

Eğitim Psikolojisi dizisinin birinci cildi olan bu kitap, bu üçüncü baskısında bir hayli yenileştirilmiştir. Eski metinler, yeni araştırma sonuçlarıyla iki katına çıkarılmıştır.

Kitabın bu baskısını hazırlamadan önce öğretmen yetiştiren kurumlarda bu dersi okutan 300'den fazla öğretmen arkadaşın anket yöntemiyle alınan fikir ve görüşlerinden yararlanılmıştır. Kendilerine burada teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Anketten alınan sonuçlara göre kitap hem biçim ve hem de bilgi bakımından yenileştirilmiştir.

Kitap hazırlanırken, çocuk ve gencin gelişimiyle ilgili en son araştırma sonuçları ve yayınlardan yararlanılmıştır.

Her bir ünitenin işlenmesinde «Amaç» ve «Çalışma ve Araştırma Soruları»ndan sonra, genel olarak konunun niteliği gelişim evreleri ve eğitiminde göz önünde bulundurulacak noktalara dikkat çekilmiştir. Her bölümün sonunda, ünitenin, ayrıca eğitimle ilgisi belirtilmiştir. Bu kısım, ünitenin Eğitim Psikolojisi açısından bir tür özeti gibidir.

Her konunun işlenmesinde yapılabildiği kadar bol örnek ile grafik ve tablolara yer verilmiştir. Böylece, konuların somut olarak açıklanmasına özel bir dikkat gösterilmiştir.

Kitabı bu haliyle göreceğ sayın meslektaşlarımla onu daha çok gelişmiş bulacaklarını ümit ediyorum.

Ankara, 8.VII.1975

Cavit BİNBAŞIOĞLU

İçindekiler

	<u>Sayfa</u>
ÖNSÖZ	II — III
1 — EĞİTİM PSİKOLOJİSİNİN ALANI	1 — 40
Eğitim ve Öğretim Etkinliklerinde Psikolojinin Yeri	1 — 5
Bir Bilim Olarak Psikoloji	5 — 10
Psikolojinin Tarihçesi ve Bölümleri	10 — 19
Eğitim ve Eğitimin Psikolojik Dayanakları	19 — 24
Eğitim Psikolojisinin Alanı ve Eğitime Katkısı	24 — 31
Eğitim Psikolojisinde Kullanılan Yöntemler	31 — 40
2 — GELİŞİMİN NİTELİĞİ	41 — 70
Büyüme ve Gelişme	41 — 42
Büyüme ve Gelişme İle İlgili Bazı Kavramlar	42 — 45
Büyüme ve Gelişim İlkeleri	45 — 48
Gelişimi Etkileyen Bazı Etkenler: Kalıtım ve Çevre İlişkileri	49 — 57
Beden Gelişimini Etkileyen Diğer Etkenler	57 — 66
Gelişimin Niteliği ve Eğitim	66 — 70

	<u>Sayfa</u>
3 — BEDENSEL GELİŞİM	71 — 84
Doğumdan Önceki Dönem	71 — 74
Doğumdan Sonraki Dönemler	74 — 83
Bedensel Gelişim ve Eğitim	83 — 84
4 — DEVİMSSEL GELİŞİM	85 — 96
Devimsel Gelişim ve Çevreye Uyum Gelişmesi ...	85 — 93
Devimsel Gelişim ve Eğitim	93 — 96
5 — ZİHİNSEL GELİŞİM	97 — 151
Zihinsel Gelişimin Niteliği	97 — 101
Zekânın Gelişimi	101 — 108
Zekânın Ölçülmesi ve Dağılımı	108 — 118
Zekânın Öğeleri: Algı, Dikkat, Bellek, İmgelem, Uslamlama	118 — 131
Kavram ve Oluşumu	131 — 138
Dil ve Gelişimi	138 — 144
Zihin Gelişimi ve Eğitim	144 — 151
6 — DUYGUSAL GELİŞİM	152 — 175
Duygusal Gelişimin Niteliği: Duygu ve Heyecan	152 — 158
Heyecanın Kuramsal Açıklanması	158 — 159
Duygu ve Heyecanın Kaynakları ve Heyecan Türleri: Öfke, Korku	159 — 169
Sevgi - Aşk	169 — 170
Duygusal Gelişim ve Eğitim	170 — 175
7 — TOPLUMSAL GELİŞİM	176 — 193
Toplumsal Gelişimin Niteliği	176 — 179

Toplumsal Gelişime Etki Yapan Etkenler	179 — 181
Okul Öncesinde Toplumsal Gelişim	181 — 184
Okul Çağında Toplumsal Gelişim	184 — 185
Ergenlik Çağında Toplumsal Gelişim	185 — 188
Toplumsal Gelişim ve Eğitim	188 — 193
8 — TÖREL GELİŞİM	194 — 222
Törel Gelişimin Niteliği	194 — 197
Törel Gelişime Çeşitli Yaklaşım ve Kuramlar ...	197 — 201
Törel (Ahlâkî) Davranışların Öğeleri ve Özellikleri	201 — 207
Çocuk ve Gençlerde Törel Gelişimin Basamakları	207 — 210
«Törel Olgunluk» ve Bireysel Ayrılmalar	210 — 213
Törel Gelişim Yöntemleri	213 — 217
Törel Gelişim ve Eğitim	217 — 222
9 — CİNSEL GELİŞİM	223 — 237
Cinsel Gelişimin Niteliği	223 — 224
Cinsel Gelişimin Evreleri : Çocuklukta Cinsel Gelişim, Ergenlikte Cinsel Gelişim, Cinsel Olgunluk	224 — 231
Cinsel Gelişim ve Eğitim	231 — 234